

بررسی اسم و ضمیر در گویش سرخه‌ای

حسن یعقوبی*

مدرس دانشگاه سمنان

چکیده

مقاله حاضر تلاشی است در جهت حفظ و بررسی گویش‌های ایرانی که در حال فراموشی هستند. گویش سرخه‌ای، یکی از این گویش‌ها است که مردم سرخه، بدان تکلم می‌کنند. سرخه یکی از شهرهای استان سمنان است که در فاصله ۲۰ کیلومتری جنوب غربی شهر سمنان در حاشیه کویر نمک قرار دارد. سرخه از جنوب با کویر نمک، از شمال با مهدی‌شهر و فیروزکوه، از غرب با گرمسار و از شرق با سمنان همسایه است. جمعیت سرخه، بالغ بر ۱۲ هزار نفر می‌باشد. معرفی شهر سرخه، موقعیت جغرافیایی، نمادهای آوانویسی و بررسی اسم و ضمیر و انواع و ویژگی‌های آن‌ها، مهم‌ترین بحث‌های این مقاله هستند. یکی از نکات مهم در این گویش، وجود ویژگی ارگتیو می‌باشد که نشان‌دهنده نزدیکی این گویش به زبان پهلوی است. بر این اساس، شناسه به کار رفته در فعل ماضی متعدی، ضمیر متصل است. علاوه بر ویژگی ارگتیو، آمدن حرف اضافه پس از اسم یا ضمیر، عدم وجود نشانه مفعولی و آمدن مضاف‌الیه پیش از مضاف از نکات قابل تأمل دیگر در این گویش است.

کلید واژه اسم، ضمیر، ارگتیو.